

REZUMAT

**la proiectul „Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale”, cifrul 20.80009.0807.45,
conducător de proiect – dr. hab. VICOL Nelu,
Institutul de Științe ale Educației**

Rezultatele cercetării materializate în 2 monografii, în ghidul metodologic, în chestionarele de diagnosticare și în articole științifice ale membrilor echipei relevă că traseul de profesionalizare a cadrelor didactice și referențialul de dezvoltare personală și profesională sunt imperios necesare a fi plasate în expresia științifică de reconceptualizare, deoarece *pedagogia postmodernă* avansează schimbări radicale de perspectivă reconstructivă pentru educație și pentru cadrele didactice. Această perspectivă relevă:

- a) dispariția logica unică a cauzalității și certitudinea că anumite acțiuni, decizii și stiluri ale cadrelor didactice conduc spre scopuri dorite;
- b) dispariția unor repere clare pentru cadrul didactice care nu mai stă pe un teren stabil și nu are certitudinea lucrului „adevărat” sau teoria nu mai este „dat teoretic”, iar discursul pedagogic se desfășoară în spiritul științei înțeleasă ca paralogie vizând mai multe adevăruri și favorizând demersul diferențelor;
- d) acceptarea realității că nu există o singură soluție corectă, ci mai multe soluții posibile și temporare;
- e) concentrarea atenției asupra noului, ineditului, neobișnuitului încadrându-se, astfel, evitarea dominanței singulare sau chiar taxonomice și congelarea ideologică a cunoașterii;
- f) inexistența unei realități infailibile – ceea ce facem astăzi, poate fi mâine perimat;
- g) nu mai există apelul la ascultare, la respectarea normelor sau la imperativul anumitor modele comportamentale.

În contextul acestor schimbări radicale locul și rolul cadrului didactic nu mai sunt suficiente pentru a-i justifica o poziție de autoritate și de decizie unilaterală în ceea ce privește diferitele aspecte ale traseului de profesionalizare.

Astfel, reconceptualizarea traseului de formare profesională și elaborarea referențialul de dezvoltare personală și profesională se definesc prin următoarele caracteristici ale pedagogiei postmoderne:

- auto-reflexivitatea: investigarea continuă a anumitor demersuri ale avansării în carieră prin reinterpretări, reevaluări și revizuiuri;
- descentrarea și interculturalitatea: reconsiderarea culturii marginale, modificarea raportului putere-cunoaștere din relația profesor-elev ca urmare a pierderii privilegiului informațional și al sursei unice și promovarea interacțiunii dintre participanții la procesul educațional;
- deconstrucția cutumelor profesionalizării și avansării în carieră a cadrelor didactice presupune abordarea din perspective noi, variate, reinterpretarea/reconceptualizarea și reconsiderarea/reconfigurarea construcțiilor teoretice, ideilor și fragmentarea acestora pentru relevarea posibilelor contradicții și prezumții în reconceptualizarea traseului și a elaborării referențialului de dezvoltare personală și profesională;
- dialogul și democrația: cultivarea toleranței față de o diversitate de idei, de trăiri, de sentimente, de opinii, de interpretări;
- utilitatea: importanța însușirii acelor cunoștințe relevante pentru viața personală, profesională și socială astfel încât școala, cât și indivizii trebuie să răspundă la provocările referitoare la relevanța studiilor școlare pentru rolul de viitor adult angajat.